

สิ่งมงคลและอัปมงคลของลาว ตอนที่ ๑

สิ่งที่เป็น มุงคูน มุง คูน หมายถึง มงคล และ อัปปะมุงคูน อัป ปะ มุง คูน หมายถึง อัปมงคล ของลาว มีทั้งสัตว์ ต้นไม้ ดอกไม้ คนลาวถือว่าช้างเป็นสัตว์มงคล แต่ในภาษาลาวใช้คำว่า “นาค” หมายถึง ช้าง ดังนี้ ฆะยาบวภ ฆะ ยา นาก หมายถึง งูใหญ่มีหงอนแปลงตัวได้ เช่น พญานาคจะลุนนะลาดในนิทานสินไซ ภาษานาฮีใช้ว่า นาคะ หรือ นาคา และยังหมายถึง ช้าง ด้วย เช่น คำว่า เมืองสีตักตะนาคะนะหุด แปลว่า “เมือง ร้อยหมื่นช้าง” หรือ “เมือง ล้านช้าง” ดังมีคำกล่าวในวรรณกรรมลาวว่า
ลาวนี้มีแฮละฮีเข็บเฮื้อบว่า บวภ บวธา บวโธ ว่าใช้ฤกตามโธ บวโธแปว่าฮ้าง
(ลาว นี้ แฮละ ฮี เข็บ เฮื้อบ ว่า บวภ บวธา บว โธ ว่า ใช้ ฤก ตาม โธ บว โธ แป ว่า ฮ้าง)
ลาวนี้แฮละที่เขาเรียกว่า นาคานาโค ถ้าว่าให้ฤกตามตัวอักษรนาโคแปลว่า ช้าง

ถินเจ้าใจเป็บสองอย่าง เป็บฮ้างฮ้างฮ้าง
(คน เจ้า ใจ เป็บ สอง อย่าง เป็บ ห้าง ห้าง ห้าง)
คนเจ้าใจเป็นสองความหมาย เป็นทั้งข้างทั้งงู
ພວກເຮົາຟັງລືງປາກ ວ່າລ້ານຊ້າງຮິມຂາວ

(พวก เขา ฟัง ลືງ ปาก ว่า ล້าน ช้าง ฮิม ขาว)

พวกเราได้ชินคุ้นปาก ล້านช้างมีรูปคล้ายร่มที่ซ้อนกันขึ้นไปเป็นชั้น ๆ สีขาว
ແມ່ນເວົ້າເຖິງນະຄອນຫລວງຂອງລາວ

(ແມ່ນ ເວົ້າ ເຖິງ ນະ ຄອນ ຫລວງ ຂອງ ລາວ)

คือพูดถึงนครหลวงของชาวลาว

ฉะนั้น “นาค” ในภาษาลาวก็คือ “ช้าง” ซึ่งชาวลาวนำมาใช้เป็นชื่อเมืองลาวคือ เมือง
นาค สิ่งที่เป็นมงคลและอัปมงคลของลาวยังมีต่อคราวหน้า.

วิเชียร อ่ำพนรัักษ์ เขียน
ชลธิชา สุดมุข สรุปล